

Amsterdam
Centraal - Station

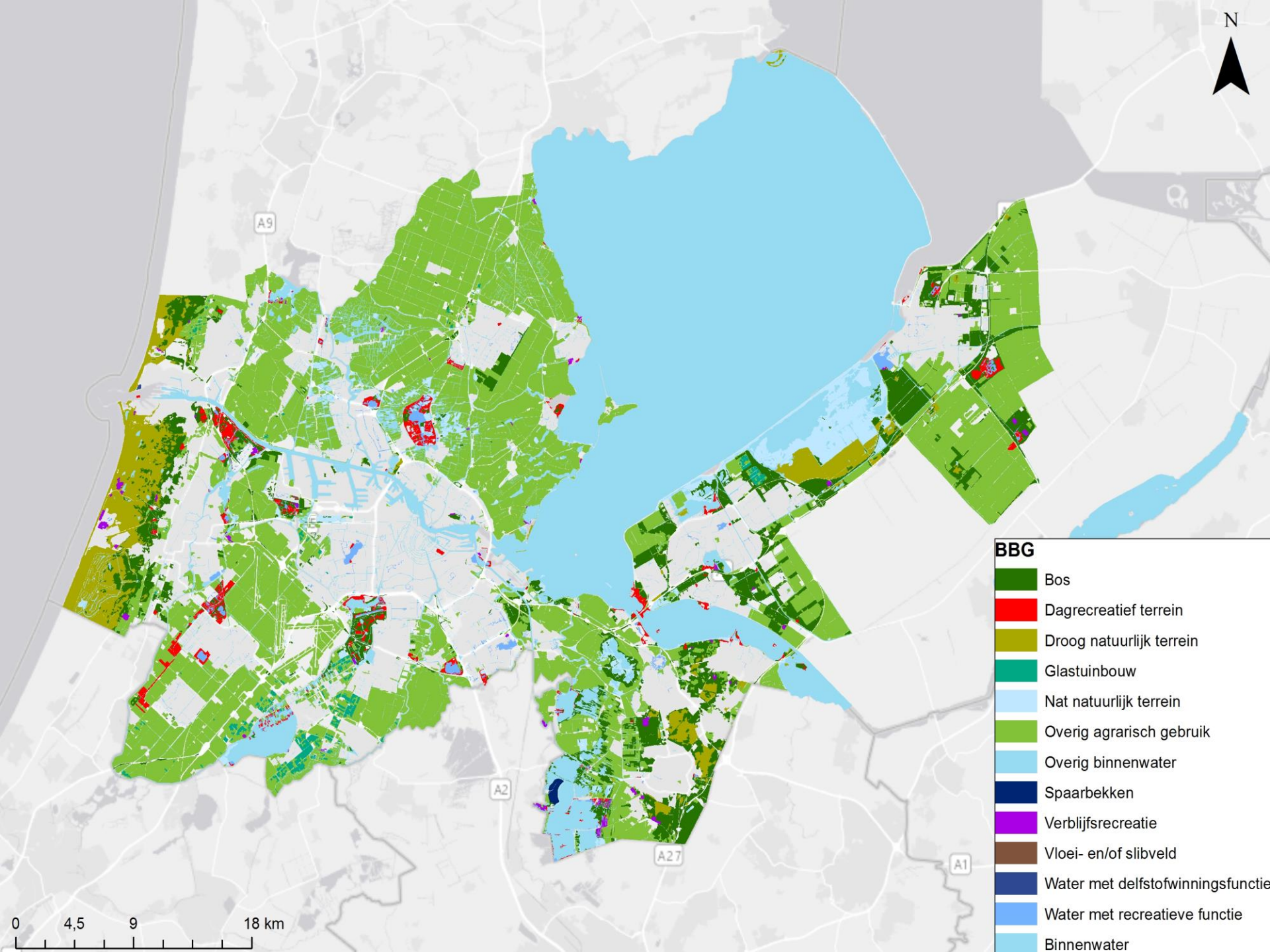
MRA Landschap Zaanstreek Waterland

6 juni 2018

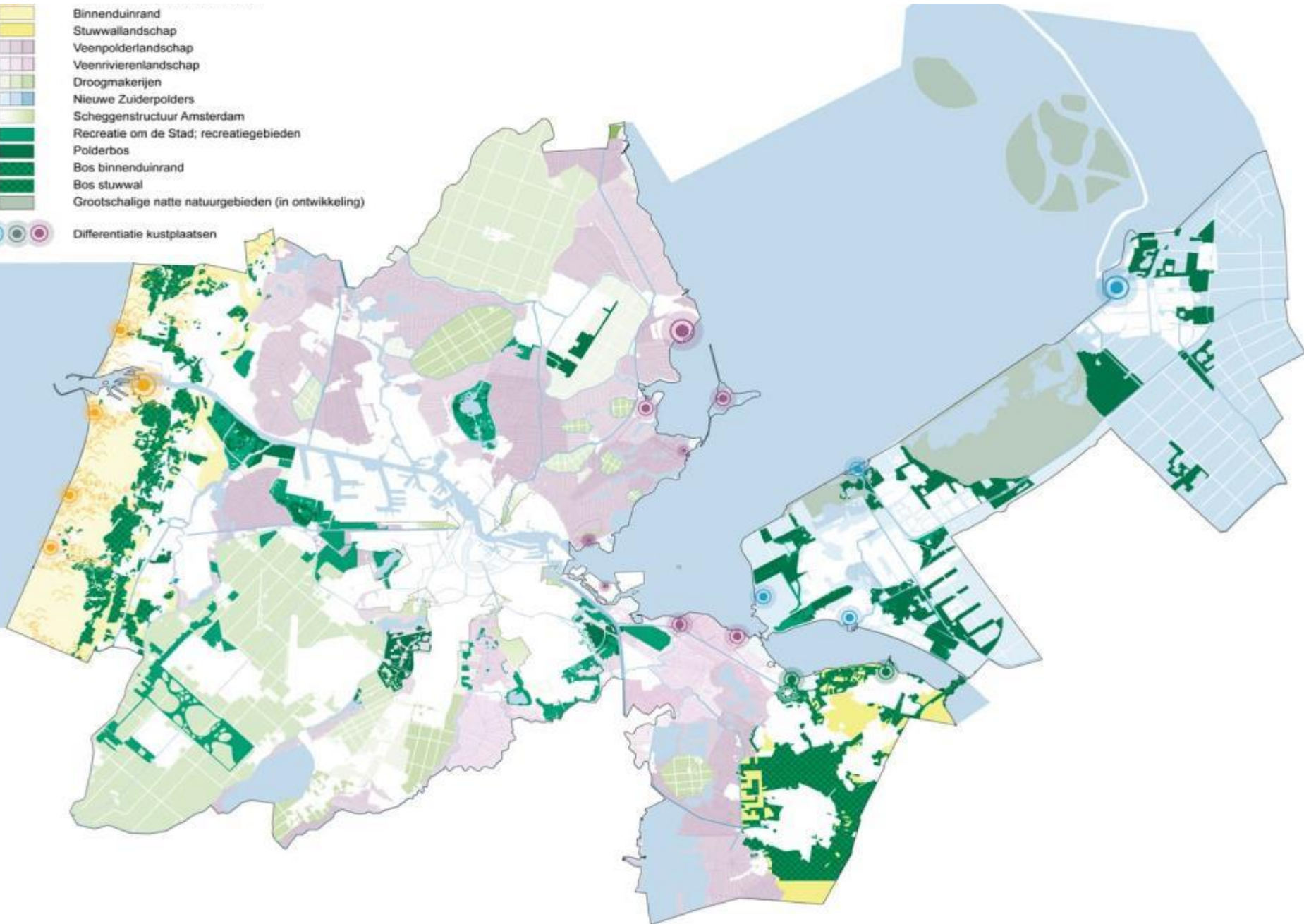
No. 138 Lichtdruk: C. Knobloch, A. H. B. v. d. ...

-
- MRA en landschap
 - Dynamiek en opgaven
 - Leidraad landschappen
 - Zaanstreek Waterland bodemdaling
 - Zaanstreek Waterland andere opgaven
 - Financiën en gebiedsateliers

- Binnenduinrand
- Stuwwallandschap
- Veenpolderlandschap
- Veenrivierenlandschap
- Droogmakerijen
- Nieuwe Zuiderpolders
- Scheggenstructuur Amsterdam
- Recreatie om de Stad; recreatiegebieden
- Polderbos
- Bos binnenduinrand
- Bos stuwwal
- Grootschalige natte natuurgebieden (in ontwikkeling)

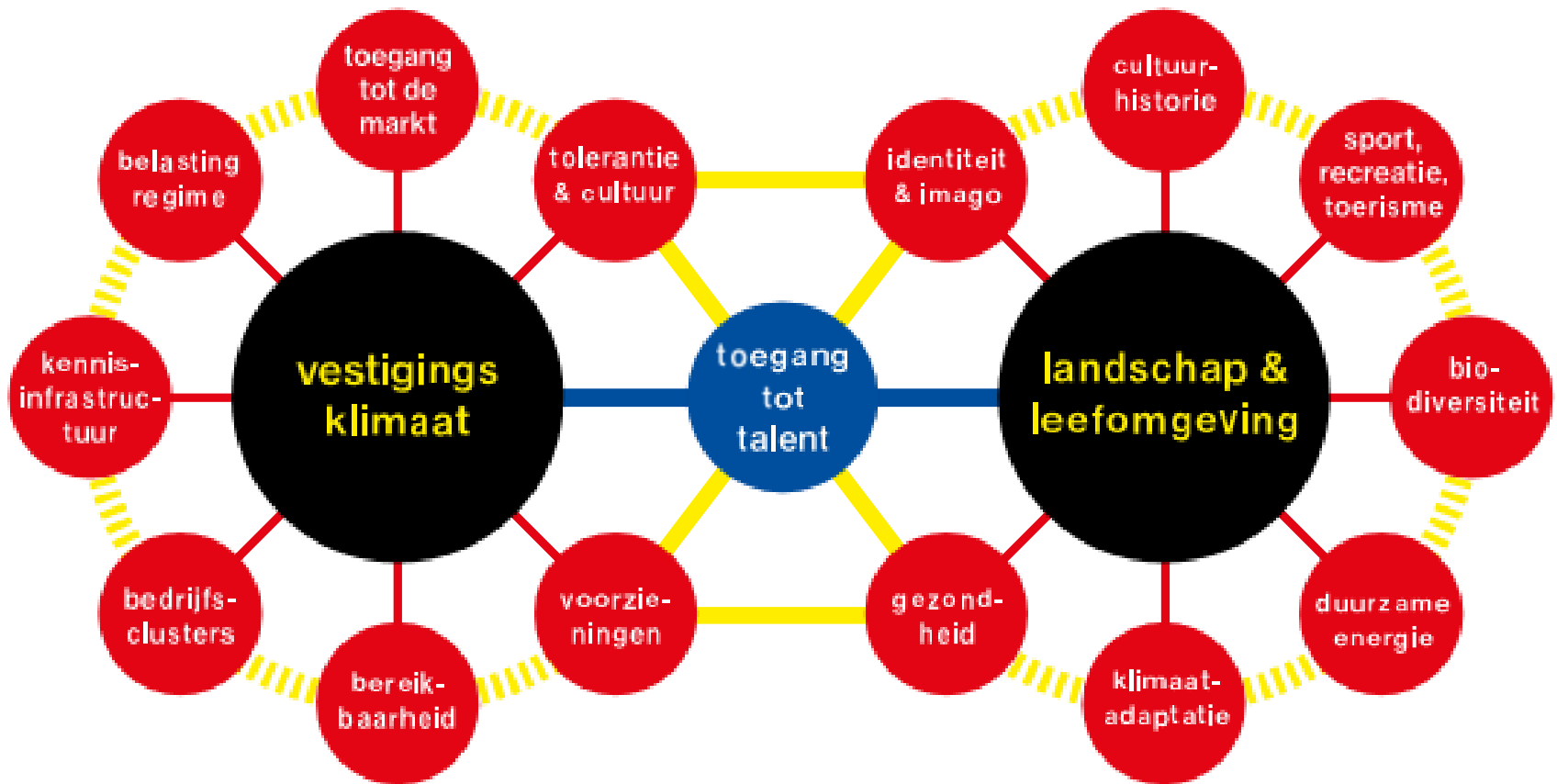
Differentiatie kustplaatsen

“Landscape means an area, as perceived by people, whose character is the result of the action and interaction of natural and/or human factors”

Landschap als vestigingsvoorwaarde

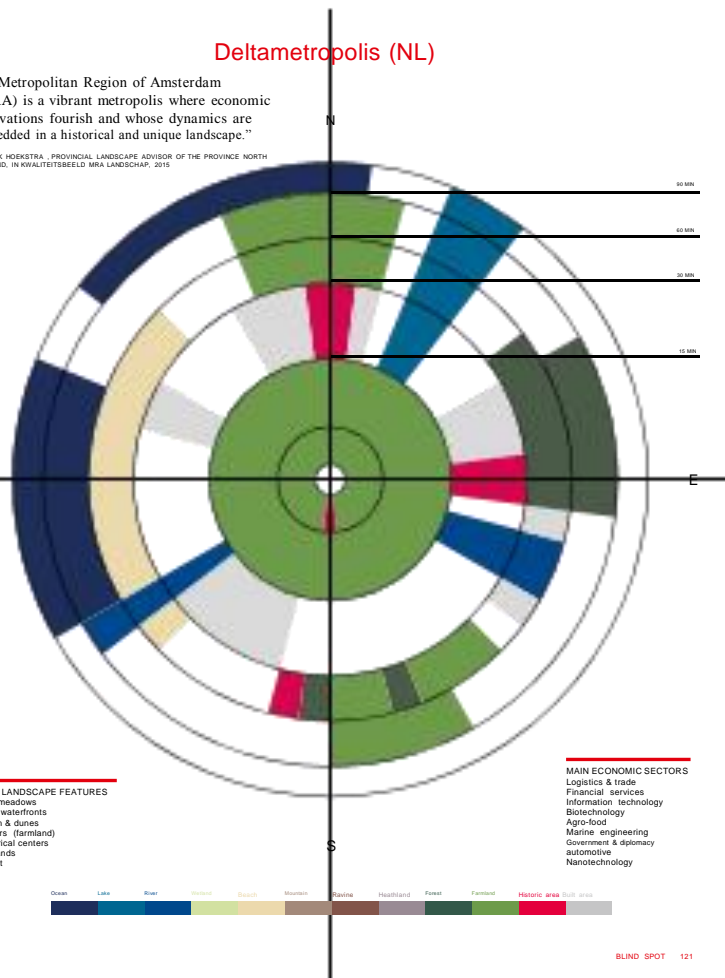

Deltametropolis (NL)

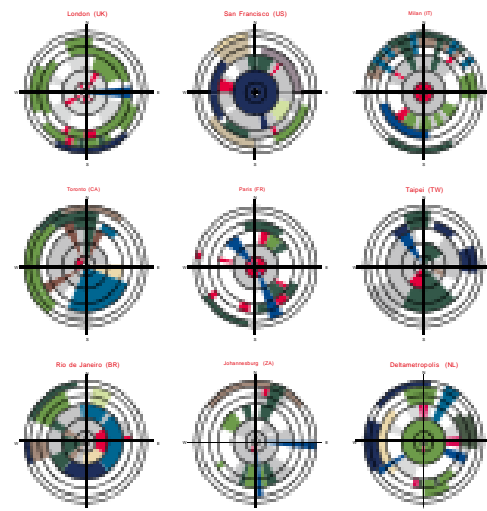
“The Metropolitan Region of Amsterdam (MRA) is a vibrant metropolis where economic innovations flourish and whose dynamics are embedded in a historical and unique landscape.”

JANDRIK HOEKSTRA, PROVINCIAL LANDSCAPE ADVISOR OF THE PROVINCE NORTH HOLLAND, IN KWALITEITSBEELD MRA LANDSCHAP, 2015

MAIN LANDSCAPE FEATURES
 Peat meadows
 River waterfronts
 Beach & dunes
 Polders (farmland)
 Historical centers
 Wetlands
 Forest

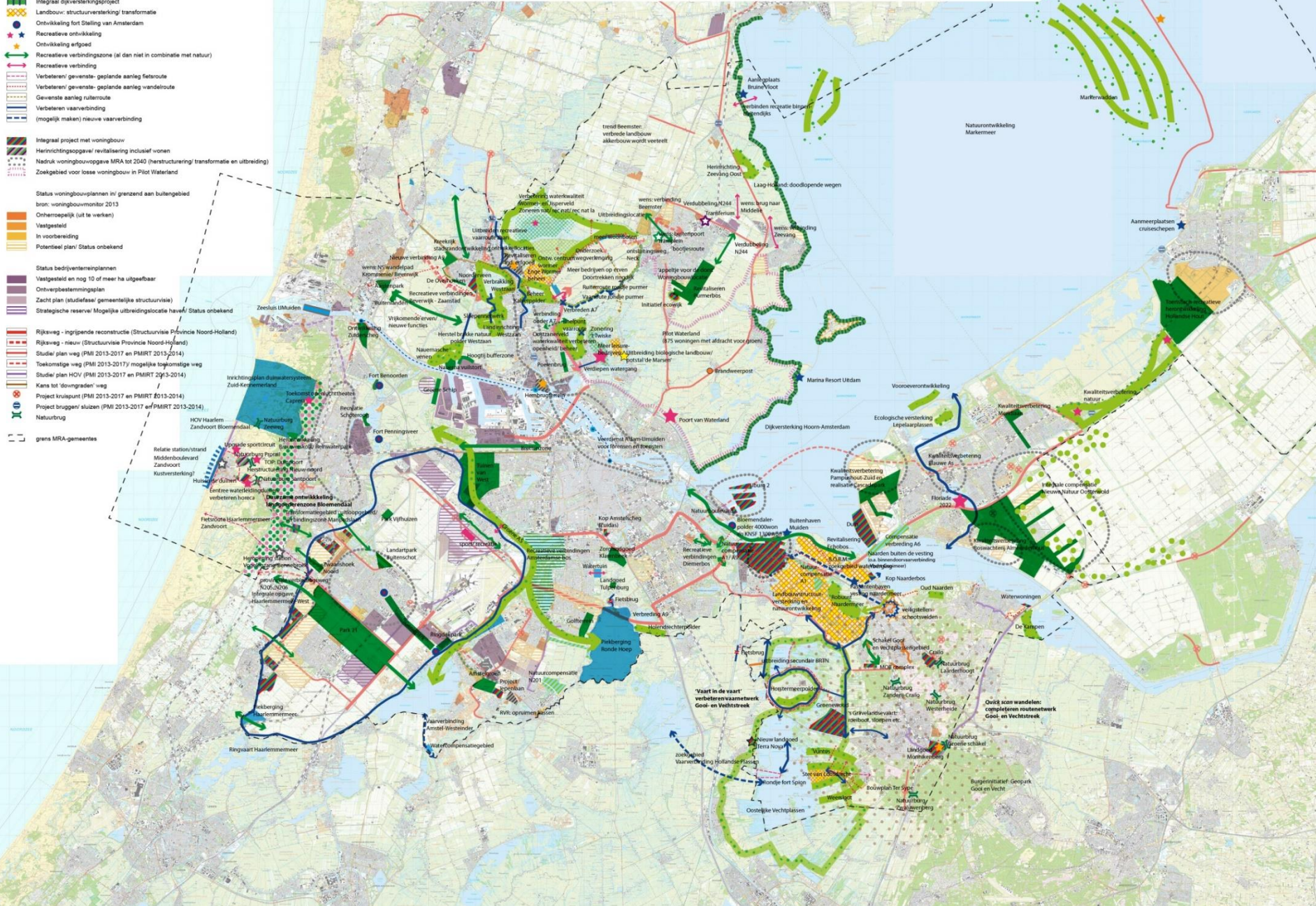
MAIN ECONOMIC SECTORS
 Logistics & trade
 Financial services
 Information technology
 Biotechnology
 Agro-food
 Marine engineering
 Government & diplomacy
 Automotive
 Nanotechnology

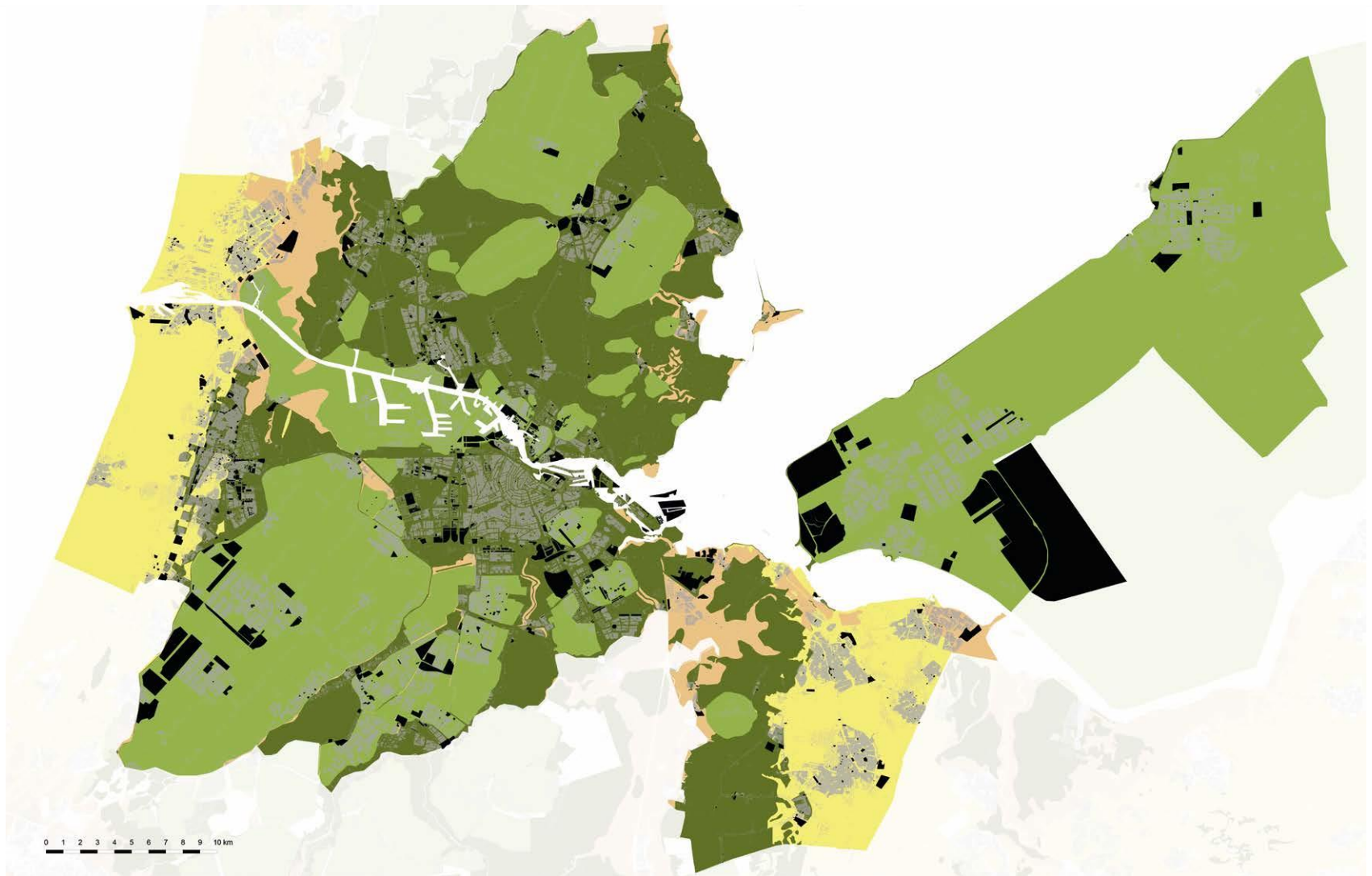

Nieuwe kaart van het MRA-landschap / CONCEPT

tussenstand van de inventarisatie van projecten die op de rol' staan in MRA-gemeentes

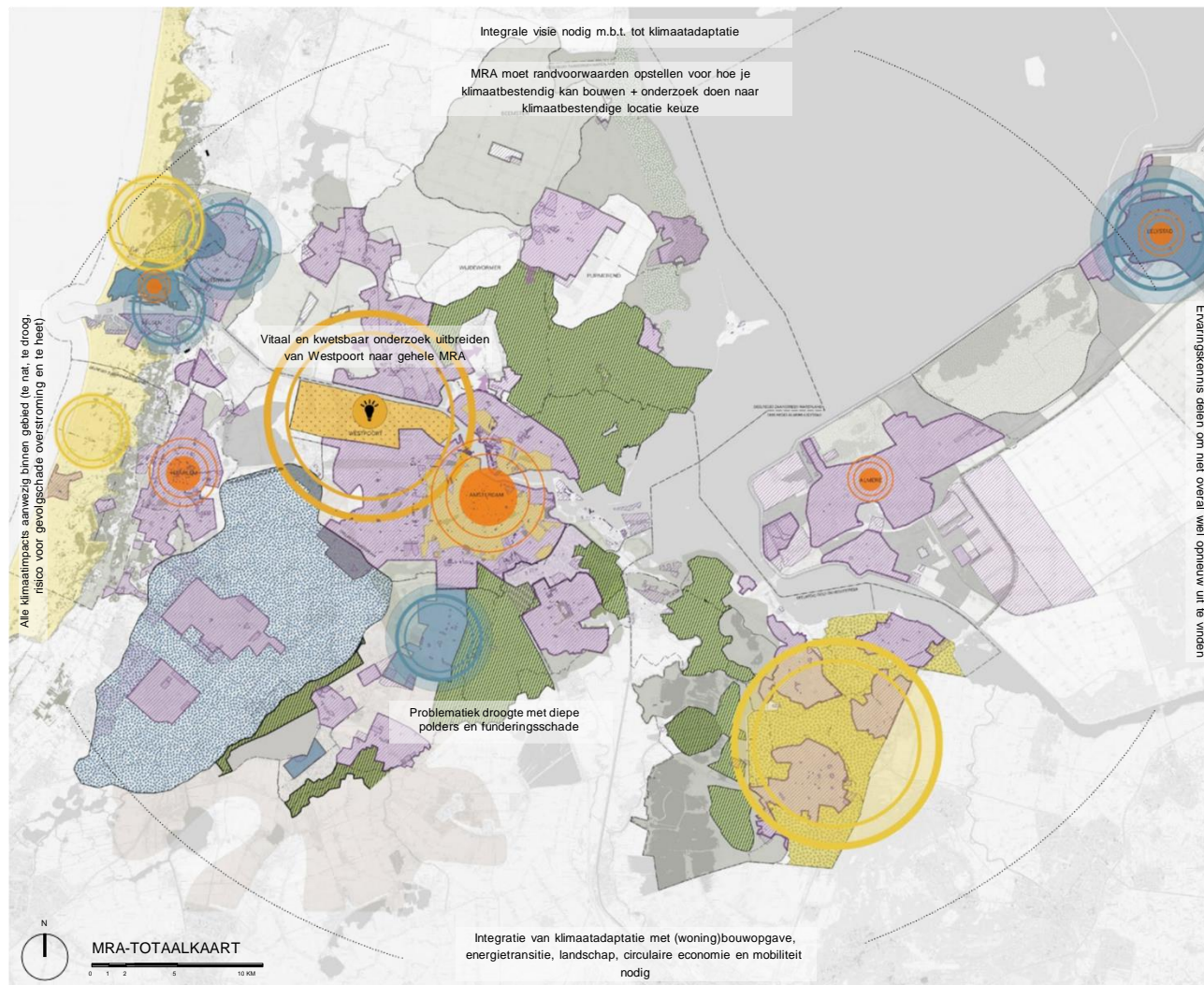
- Natuurontwikkeling (al dan niet in combinatie met een wateropgave)
- Natuurcompensatie als gevolg van een infrastructuurproject
- Wateropgave (ontwikkeling waterberging of verbetering waterkwaliteit)
- Ontwikkeling recreatiegroen
- Integraal dijkversterkingsproject
- Landbouw: structuurversterking/ transformatie
- Ontwikkeling fort Stelling van Amsterdam
- Recreatieve ontwikkeling
- Ontwikkeling erfgoed
- Recreatieve verbindingzone (al dan niet in combinatie met natuur)
- Recreatieve verbinding
- Verbeteren/ gevenste: geplande aanleg fietsroute
- Verbeteren/ gevenste: geplande aanleg wandelroute
- Gevenste aanleg rulleroute
- Verbeteren vaarverbinding
- (mogelijk maken) nieuwe vaarverbinding
- Integraal project met woningbouw
- Herinrichtingsopgave/ evaluatie van industrieel erfgoed
- Nadruk woningbouwopgave MRA tot 2040 (restructurerings/ transformatie en uitbreiding)
- Zoekgebied voor losse woningbouw in Pilot Waterland
- Status woningbouwplannen in grensland buitengebied
- bron: woningbouwmonitor 2013
- Onherroepelijk (uit te werken)
- Vastgesteld
- In voorbereiding
- Potentieel plan/ Status onbekend
- Status bedrijventerreinplannen
- Vastgesteld en nog 10 of meer ha uitgebaar
- Ontwerpbestemmingsplan
- Zacht plan (studiefase/ gemeentelijke structuurvisie)
- Strategische reserve/ Mogelijke uitbreidingslocatie haven/ Status onbekend
- Rijksweg - ingrijpende reconstructie (Structuurvisie Provincie Noord-Holland)
- Rijksweg - nieuw (Structuurvisie Provincie Noord-Holland)
- Studie/ plan weg (PMI 2013-2017 en PMIRT 2013-2014)
- Toekomstige weg (PMI 2013-2017) mogelijke toekomstige weg
- Studie/ plan HOV (PMI 2013-2017 en PMIRT 2013-2014)
- Kans tot 'downgrade' weg
- Project tracéplan (PMI 2013-2017 en PMIRT 2013-2014)
- Project tracéplan sluisen (PMI 2013-2017 en PMIRT 2013-2014)
- Natuurburg
- grens MRA-gemeentes

Woningbouw Plan capaciteit vs Landschap

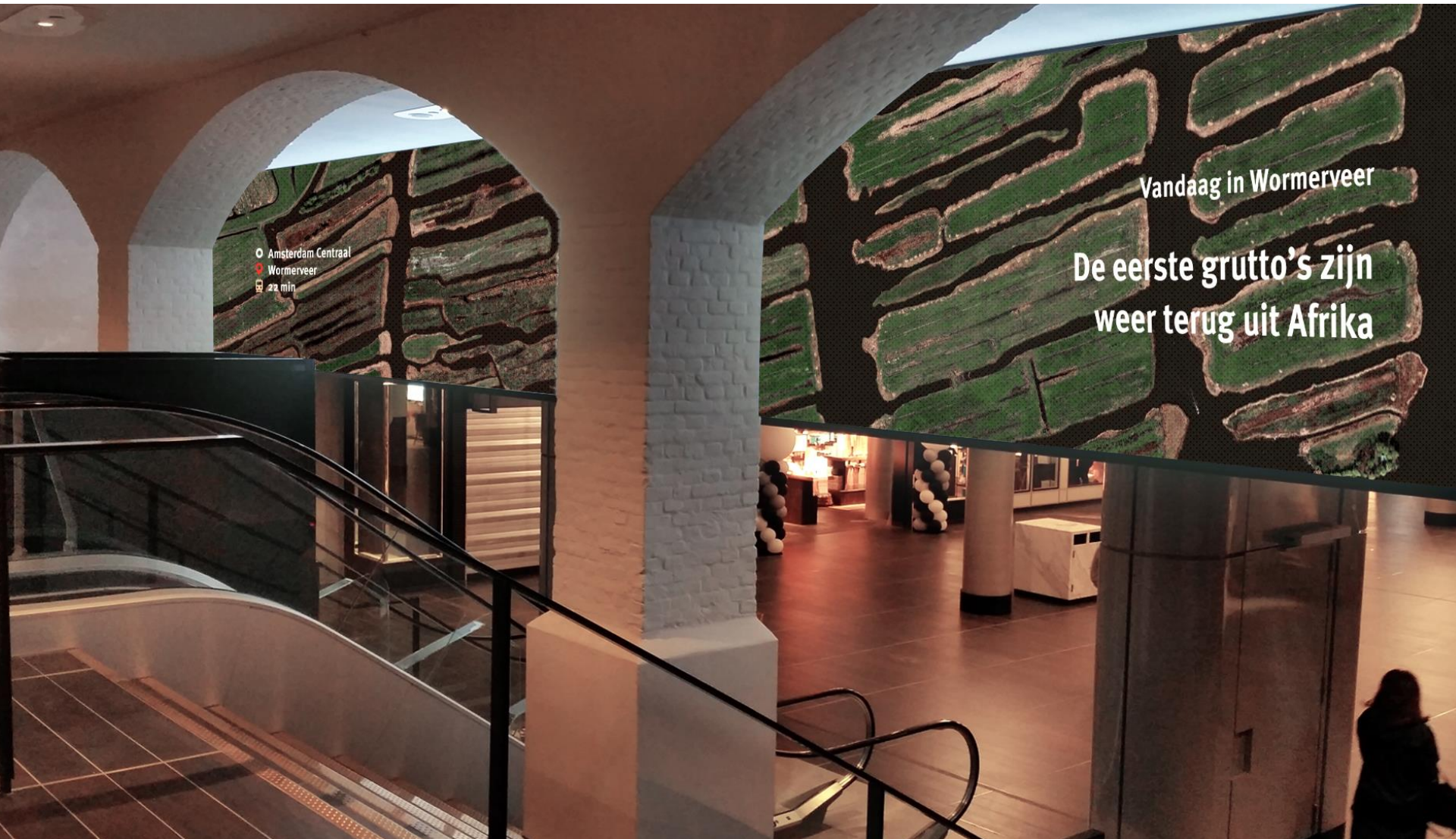
Klimaatadaptatie

Amsterdam Bezoeken, Holland Zien

Buitenpoorten

○ Amsterdam Centraal
● Wormerveer
🚆 29 min

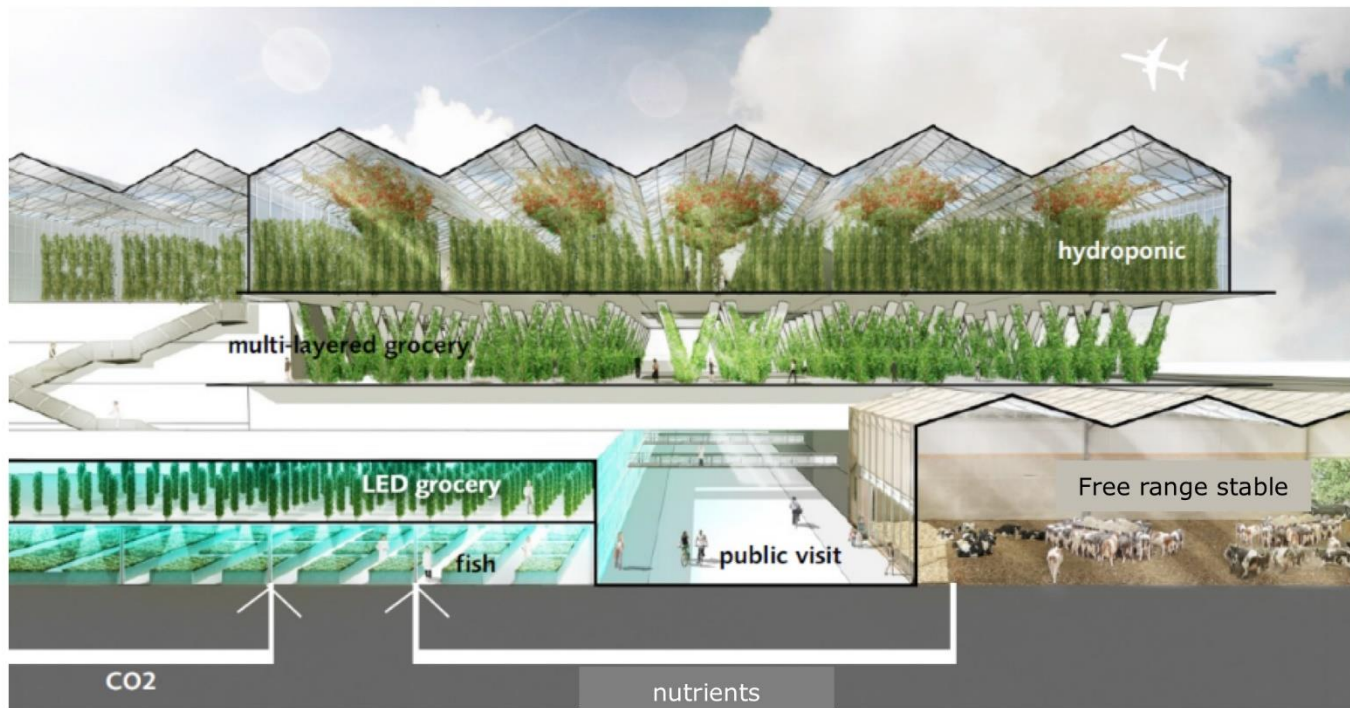
Vandaag in Wormerveer

De eerste grutto's zijn
weer terug uit Afrika

Regionale evenementenstrategie

Transformatie landbouw

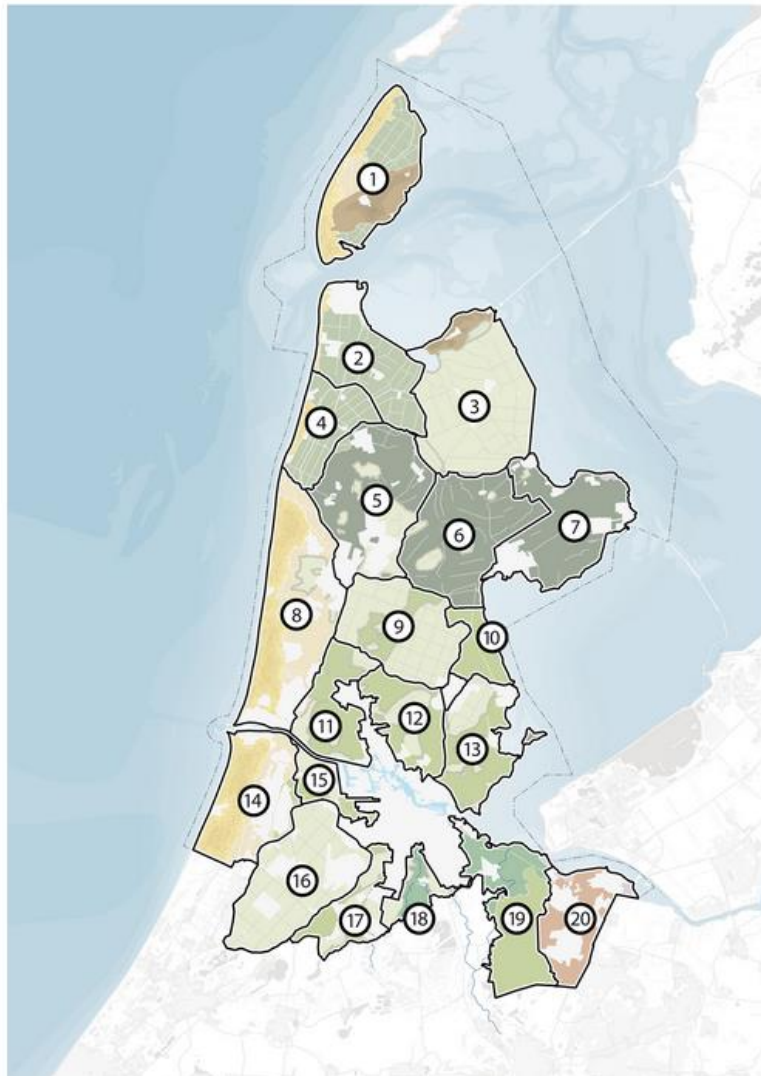

woningproductie
bereikbaarheid
energietransitie
klimaatadaptatie
leisure en toerisme
transformatie landbouw
circulaire economie
digitale samenleving
ecologie

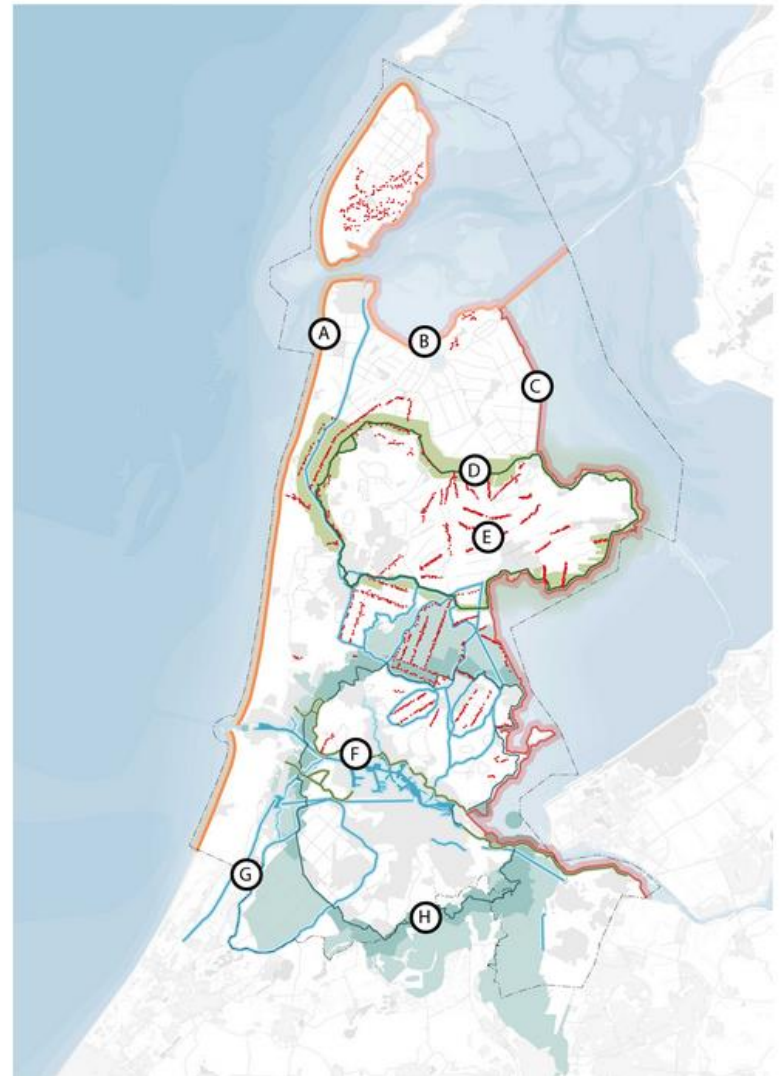
An aerial photograph of a Dutch polder landscape. The scene is dominated by a complex network of dark blue canals that wind through vibrant green agricultural fields. The fields are rectangular and arranged in a grid-like pattern, with some showing signs of being recently plowed or planted. In the distance, a small village with red-roofed buildings is visible on the right side. The sky is a clear, pale blue with a few wispy clouds. The overall impression is one of a well-maintained, fertile agricultural landscape.

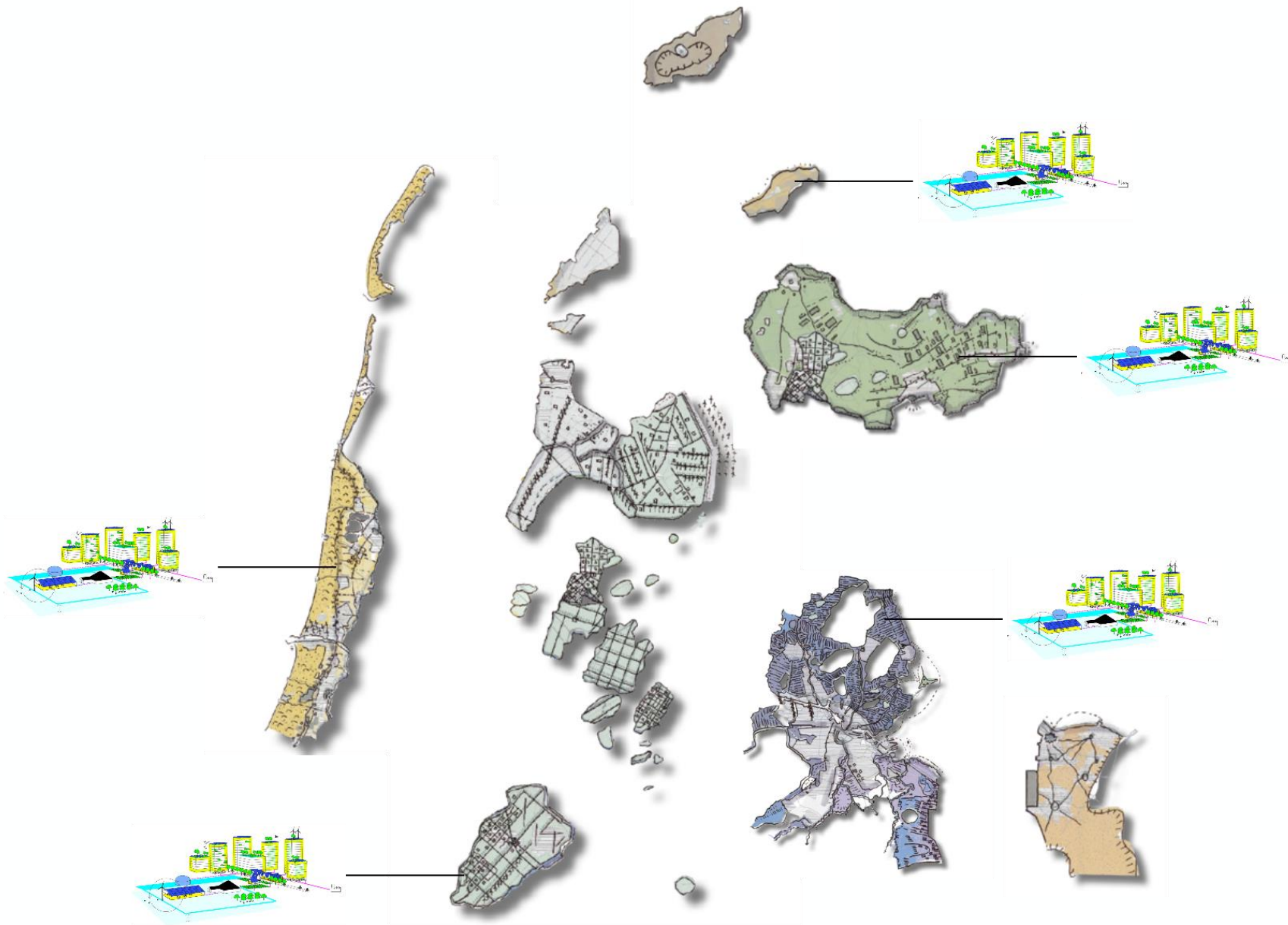
Landschappen

Ensembles

Structuren

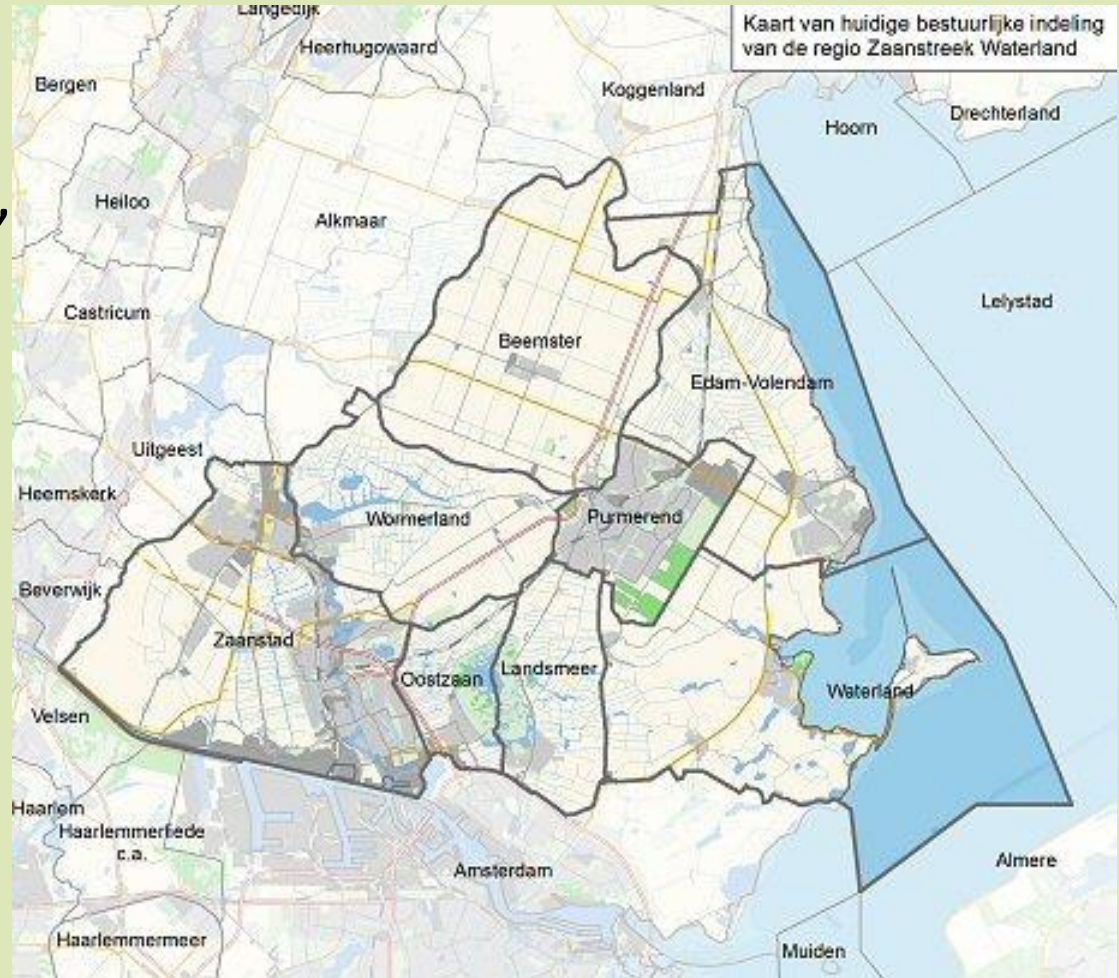

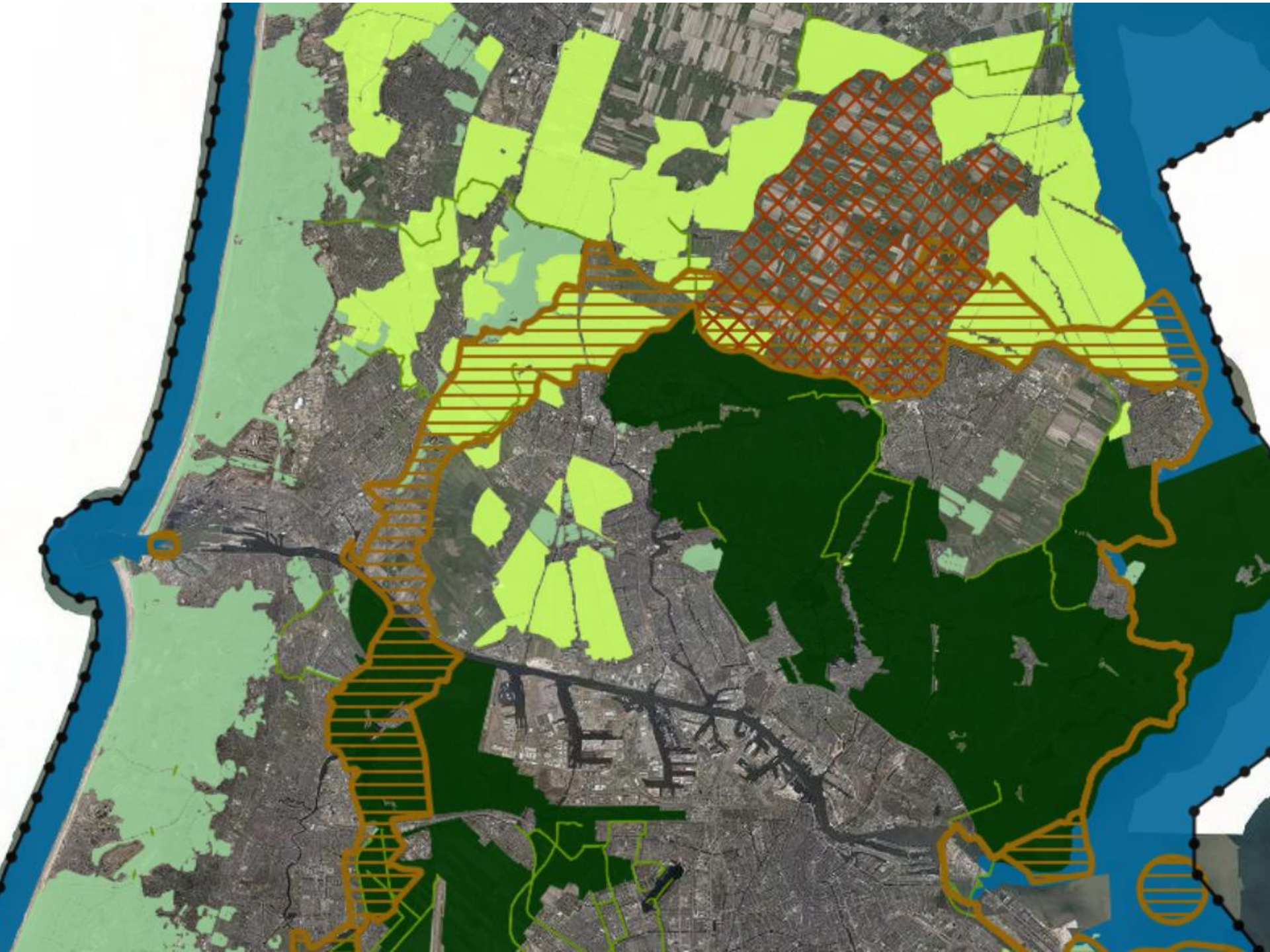

Voor elk landschap een samenhangend verhaal
bouwstenen / elke ontwikkeling draagt bij

Zaanstreek-Waterland

- 8 gemeenten:
 - Edam Volendam,
 - Beemster,
 - Wormerland,
 - Landsmeer,
 - Oostzaan,
 - Waterland,
 - Purmerend,
 - Zaanstad.

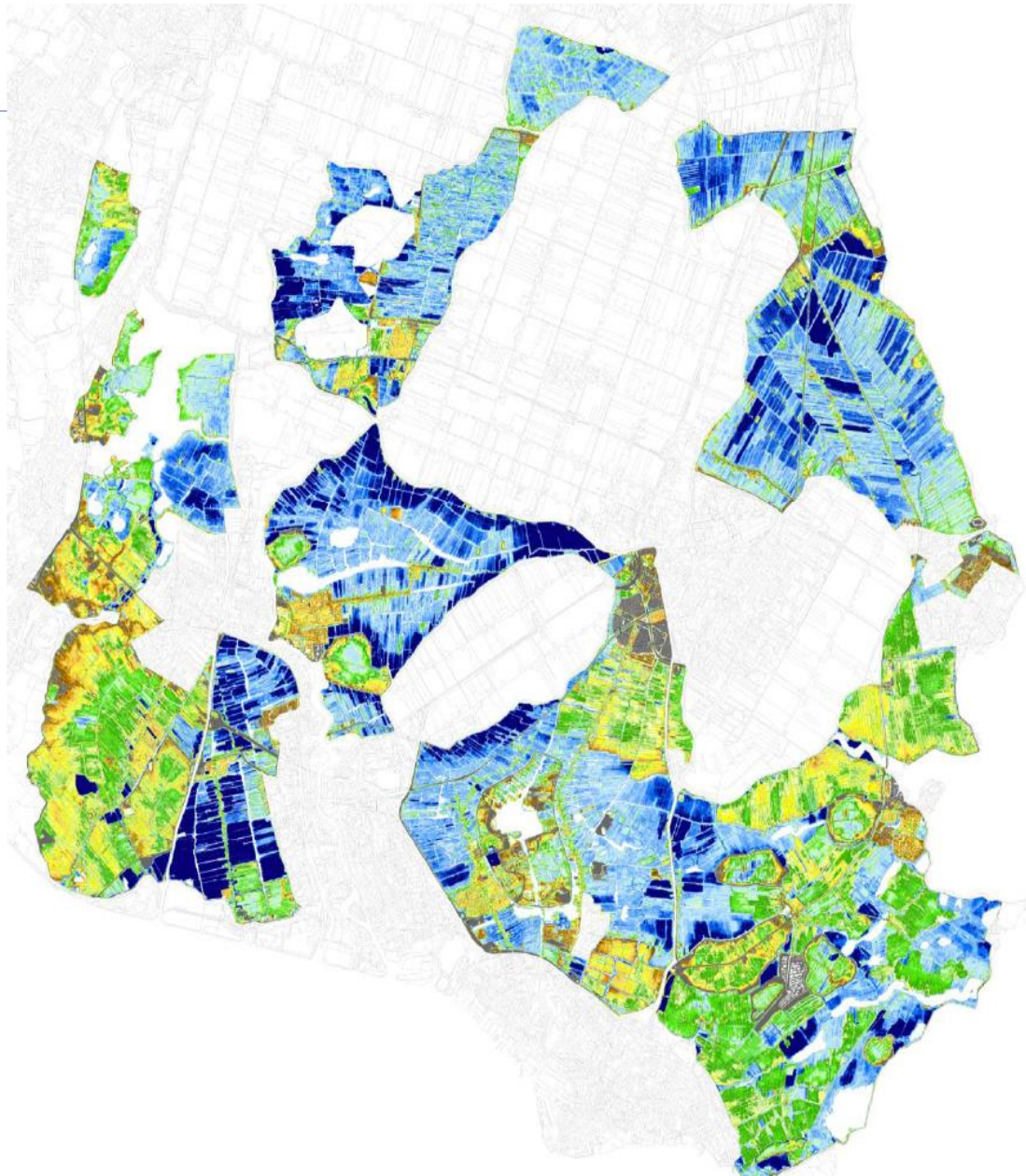
Drooglegging

Legenda

Drooglegging

m

■	maaiveld onder waterpeil
■	0,01 - 0,10
■	0,11 - 0,20
■	0,21 - 0,30
■	0,31 - 0,40
■	0,41 - 0,50
■	0,51 - 0,60
■	0,61 - 0,70
■	0,71 - 0,80
■	0,81 - 0,90
■	0,91 - 1,00
■	1,01 - 1,10
■	1,11 - 1,20
■	1,21 - 1,30
■	1,31 - 45,44

Oorzaak bodemdaling landelijk gebied

- oxidatie van veen (blootstelling aan zuurstof
=> plantenresten verteren)
- door laag waterpeil en hoge temperatuur (zomermaanden)
- landbouw (veehouderij) vraagt om lage waterpeilen
draagkracht bodem / bewerkbaarheid machines
meer grasgroei / minder vertrapping door vee
- waterbeheerder faciliteert => peil volgt functie
- proces van oxidatie gaat door, totdat alle veen verdwenen is

Oorzaak bodemdaling stedelijk gebied

- zandlaag in nieuwbouwwijken wordt opgebracht ter voorkoming van vochtige kelders en verzakkende wegen
- zetting van onderliggende veenlaag door druk van bovenaf (veenlaag wordt compacter)
- blijvend extra onderhoud aan rioleringen, wegen en ophogen van tuinen
- probleem: verschillende mate van zakking tussen wijken
- voorbeeld: Gouda, maar ook Zaanstad

Veenkade

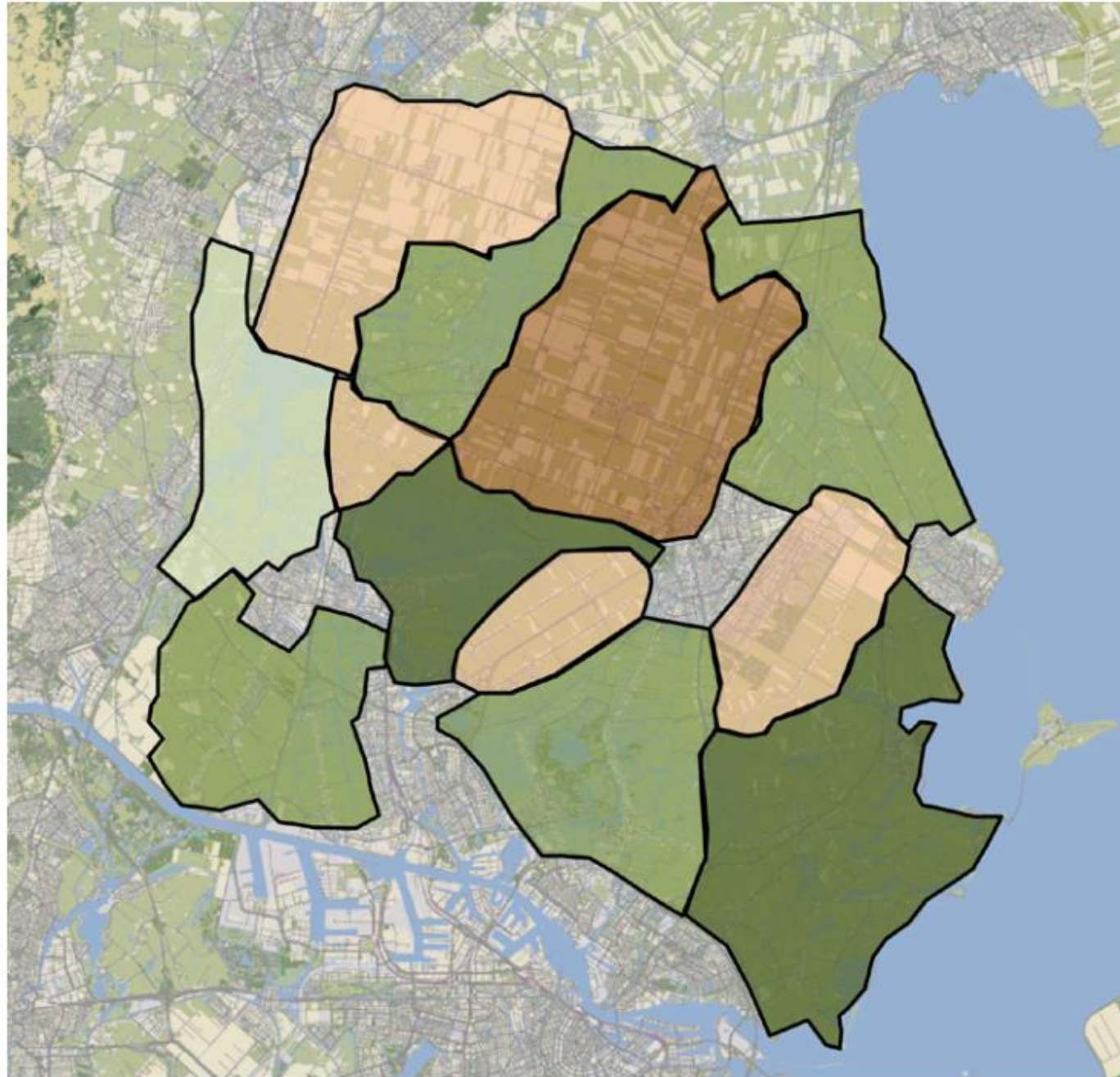
kernkwaliteiten

- veenpakketten
- groot aantal archeologische locaties
- Middeleeuwse strokenverkaveling en historische watergangen
- geometrische inrichtingspatroon van de droogmakerijen
- karakteristieke dijk- en lintdorpen
- grote openheid
- veel weide- en moerasvogels

Totaalwaardering deelgebieden

Deze kaart geeft een overzicht van de totale waardering van de deelgebieden op basis van de opgetelde scores voor de verschillende kernkwaliteiten.

- meest waardevolle veengebieden
- waardevolle veengebieden
- overige veengebieden
- Werelderfgoed droogmakerij
- overige droogmakerijen

mondiale oriëntatie

- stal van de toekomst

SCHAALVERGROTING

- mestverwerking
- onderwaterdrainage

voedsel-
productie

- lokaal veevoer
- lokale voedselverwerking
- lokale mestafzet

KORTE KETENS

- lokale voedselafzet
- streekproducten

regionale oriëntatie

- biobased teelten (o.a. lisdodde)

NIEUWE TEELTEN

- plantaardige eiwitten (o.a. azola)
- nieuwe voedselgewassen (o.a. veenbes)

multifunctionele
landbouw

- carbon credits

- agrobiodiversiteit

ECOSYSTEEDIENSTEN

- evenwichtsbemesting
- strooiselstal
- verbreding

Taskforce bodemdaling

- Provincie en waterschappen
- Betrekken gemeenten en terreinbeheerders

Landschap Noord-Holland en Water, Land & Dijken realiseren hier:

INNOVATIE PROGRAMMA VEEN

Samen met: Provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Gemeente Zaanstad

Met steun van: Provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Gemeente Zaanstad, Gebiedscommissie Laag Holland

opdrachtgever: van Vuuren BV

www.innovatieprogrammaveen.nl

Hoe kwamen we tot Amsterdam Wetlands?

Dweilen met de kraan open

IDENTITEITSVERLIES LANDSCHAP

Over de toekomst van ons platteland

LANDSCHAPS PIJN

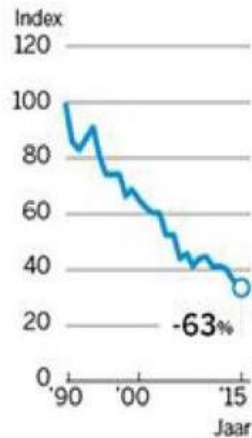
Jantien de Boer

NEERGANG BIODIVERSITEIT

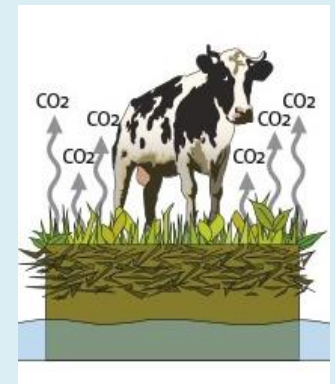
GRUTTO

MOEIZAME LANDBOUWKUNDIGE CONDITIES

VERDWIJNEN VEENPAKKET

Perspectief voor Laag-Holland in 2050

Landschap Noord-Holland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Recreatie Noord-Holland

Amsterdam Wetlands

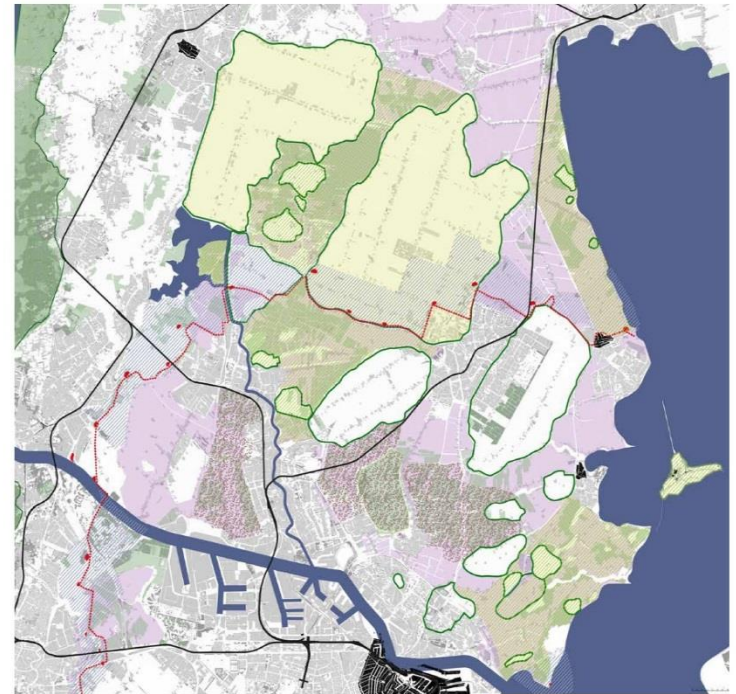
Een perspectief voor Laag-Holland in 2050

Franke Hoekstra (SBB)
Martijn de Jong (NMI)
Henry Scholten (RNH)
Onno Steendam (LNH)
Saline Verhoeven (LNH)

Ecologisch perspectief: 4 lagen

- Notarisch veen
- grasland veen
- NIN gebieden
- veenweiden
- agrarisch cultuurlandschap
Schermer en Beemster
- droogmakerijen
- Stelling van Amsterdam en inundatievelden
- Natuurlijke kernen

12

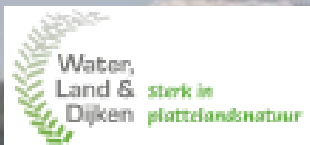
13

LANDBOUW EN LANDSCHAP

IN DE METROPOOLREGIO
AMSTERDAM

Naar een duurzame toekomst voor veehouderij en akkerbouw

Metropolitaan Landschap: unieke openbare ruimte van de MRA, vol met bijzonder erfgoed

- Bereikbare, beleefbare en toekomstbestendige landschappen.
- Landschap als thema is nauw verweven met andere thema's als Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen, Bereikbaarheid, Economie, Energietransitie en Recreatie en Toerisme.
- We moeten de veenweidegebieden, de droogmakerijen en de boorden van het IJsselmeer behouden, maar dit kan alleen door vanuit een visie actief in te zetten op ontwikkeling van het landschap, waarin ook agrarische bedrijfsvoering plaatsvindt.

Toerisme en recreatie: meer mensen trekken, spreiding over de regio

- *Amsterdam bezoeken, Holland zien*
- Het is een uitdaging om meer toeristen te trekken naar ons cultureel erfgoed en naar ons landelijk gebied. Van Unesco werelderfgoed De Beemster tot pittoreske dorpen als Broek in Waterland, van de Zaanse Schans tot de oude Zuiderzeestad Edam.
- Grote toeristenstromen op locaties als de Zaanse Schans, Volendam en Marken.
- Zaanstreek-Waterland is ook van belang voor de bewoners van de Metropoolregio zelf : ontlasten recreatie stad Amsterdam.
- Verbindingen en samenhang kunnen beter.
- Beter geoutilleerde wandel/fiets- en vaarroutes, betere voorzieningen als horeca en overnachtingsmogelijkheden, betere marketing en promotie.

Wonen: identiteit versterken door diversiteit

- De kwaliteit van de steden en de vitaliteit van de kernen verhogen en het draagvlak voor (regionale) voorzieningen versterken.
- Binnenstedelijk en rondom OV-knooppunten is de inzet.
- Niet alleen voorzien in onze eigen woningbehoefte (20.000), maar ook een aandeel nemen in het accommoderen van de regionale woningvraag ; 30.000 woningen tot 2035.
- Versnelling 7100 woningen tot 2020.
- Differentiatie in woonmilieus is daarbij het kernbegrip. We willen het goede van onze woningmarkt behouden, waaronder onze aanzienlijke betaalbare huur- en koopwoningvoorraad. Daarnaast willen wij de kansen benutten voor het toevoegen of uitbreiden van woonmilieus en woningtypen waarnaar de vraag groeit.

Economie: betere afstemming biedt meer kansen voor bedrijvigheid

- Sectoren als Food, maakindustrie, bouw, dienstverlening en zorg zijn in deze deelregio sterk vertegenwoordigd.
- Voor de vitaliteit van het gehele gebied is het van belang om het midden- en kleinbedrijf vitaal te houden en te stimuleren zonder daarbij de ontwikkeling van grote bedrijven en werkgevers (met name gevestigd in de steden) uit het oog te verliezen.
- Datzelfde geldt ook voor de toekomst van de agrarische sector, die niet alleen economisch van belang is voor onze regio, maar ook een grote rol speelt in het beheer van ons kroonjuweel: de groene buitenruimte.
- Innovatie o.a. op gebied van agrifood.

Duurzaamheid:

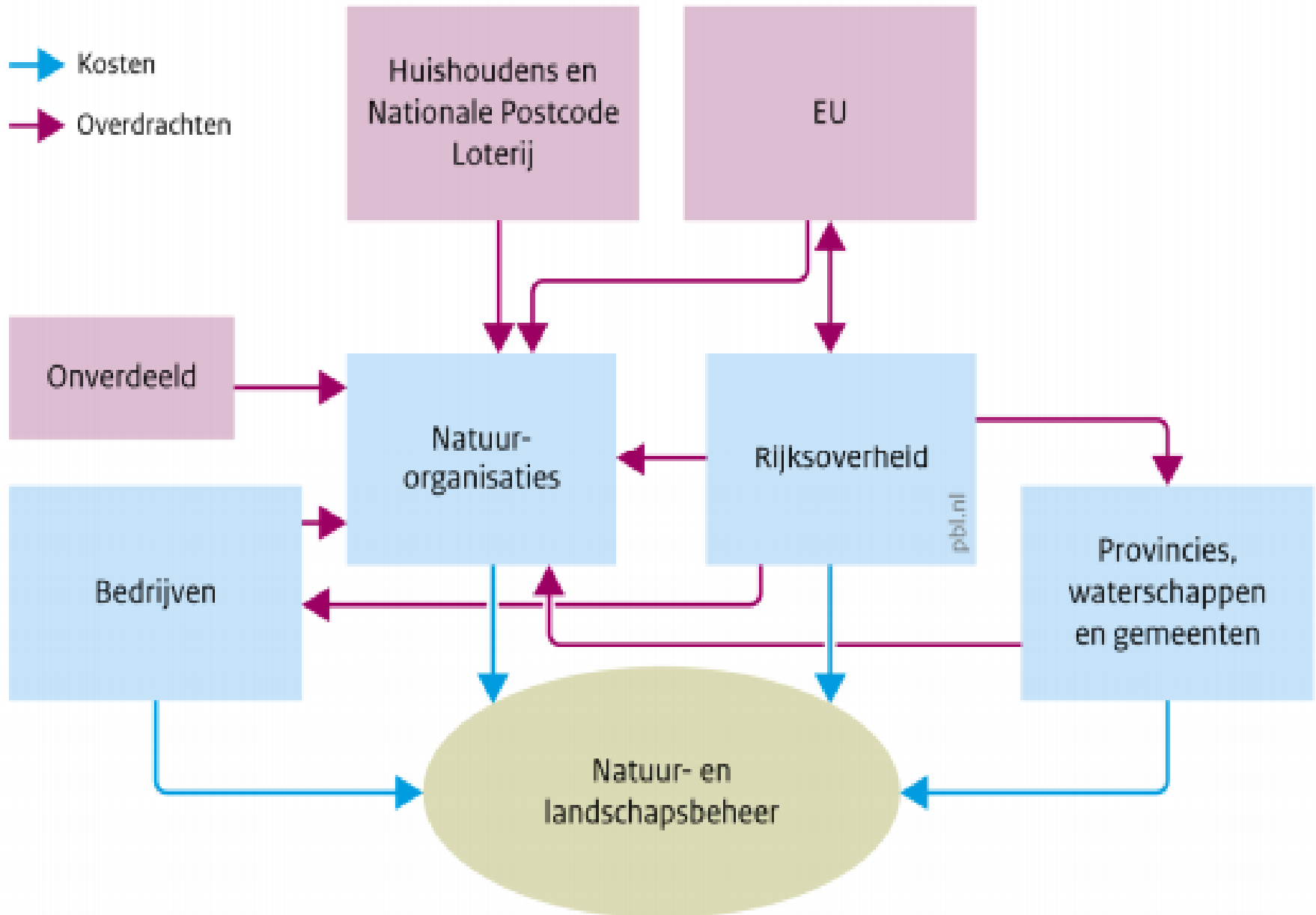
- Een integraal onderdeel van alle actie thema's.
- Duurzaamheid heeft zijn 'eigen' dossiers, waarvan de Energietransitie op dit moment de meest actuele en ook acute is.

Bereikbaarheid: essentiële voorwaarde voor het succes van onze regio

- De verbindingen met Amsterdam via de weg en via het openbaar vervoer zijn essentieel voor de regio.
- De kwaliteit daarvan heeft een grote impact op de regionale economie en op de leefbaarheid van onze kernen.
- Noord-Zuidlijn, LV verbindingen, snelwegen en provinciale wegen, knooppuntontwikkeling....

Kosten en overdrachten van partijen in het natuur- en landschapsbeheer

bron PBL 2016

Werken aan het landschap

Gebiedsateliers

via gebiedsateliers de mogelijkheden het landschap te versterken onderzoeken in relatie met de stapeling van opgaven, op gebieds- en MRA niveau

levert inzicht in:

- de effecten van de gecombineerde opgaven op het landschap
- de kansen om de kwaliteit van het landschap te behouden of te versterken
- de financieringsopgave en een verkenning hoe daaraan invulling kan worden gegeven

reacties

SIGMUND PETER DE WIT

180523